

Znak: WK-6100/31/4/2005

Katowice, dnia 15 grudnia 2005 r.

Pan
Wójt Gminy
Buczkowice

Wystąpienie pokontrolne

Inspektorzy Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach przeprowadzili w dniach od 5 września do 14 października 2005 r. kontrolę kompleksową gospodarki finansowej Gminy Buczkowice za okres od 1 stycznia 2001 do 14 października 2005 r.

Ustalenia kontroli zawarte zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 19 października 2005 r., którego jeden egzemplarz pozostawiono w kontrolowanej jednostce. W wyniku kontroli ustalono, że najpoważniejsze nieprawidłowości występują w obszarach dotyczących kontroli wewnętrznej, dochodów budżetowych oraz udzielania zamówień publicznych.

Poniżej przedstawiam poszczególne nieprawidłowości i uchybienia, wskazując zarazem wnioski zmierzające do ich usunięcia, stosownie do art. 9 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2001 r. Nr 55, poz. 577 z późn. zm.).

W zakresie kontroli wewnętrznej

- *Zaniechanie dopełnienia obowiązku przeprowadzenia w latach 2001 – 2004 kontroli w części podległych jednostek organizacyjnych Gminy Buczkowice, w zakresie przestrzegania przez kierowników tych jednostek procedur kontroli finansowej, na podstawie kontroli co najmniej 5 % wydatków tych jednostek w każdym roku, co jest wymagane art. 127 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2003 r. Nr 15, poz. 148 z późn. zm.).*

Odpowiedzialność za stwierdzoną nieprawidłowość ponosi p. Józef Caputa – Wójt Gminy Buczkowice, który nie zorganizował we właściwy sposób kontroli finansowej w podległych jednostkach.

Wniosek nr 1

Zorganizować system kontroli wewnętrznej w sposób umożliwiający realizację obowiązków wynikających z postanowień art. 127 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2003 r. Nr 15, poz. 148 z późn. zm.).

W zakresie dochodów budżetowych

- *W latach 2003 i 2004 zaniechano wezwania do złożenia deklaracji podatkowych 2 jednostek organizacyjnych Gminy – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, Zespołu Obsługi Szkół i Przedszkoli, czym naruszono przepisy art. 274a § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 1997 r. Nr 137, poz. 926 z późn. zm.). Wymienione jednostki były zwolnione z podatku od nieruchomości w 2003 r. i 2004 r. na podstawie uchwał Rady Gminy Nr II/7/02 z dnia 4 grudnia 2002 r. i Nr XI/91/2003 z dnia 27 listopada 2003 r.*

Na skutek braku złożenia deklaracji przez powyższe jednostki, w sprawozdaniach Rb-PDP z wykonania podstawowych dochodów podatkowych gminy oraz w sprawozdaniach Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych za lata 2003 i 2004, zaniżono kwoty skutków udzielonych zwolnień w podatku od nieruchomości wynikających z Uchwał Rady Gminy.

- *Zaniechanie wezwania jednostek organizacyjnych Gminy - placówek oświatowych do złożenia deklaracji na podatek od nieruchomości na lata 2003 i 2004, czym naruszono art. 274a ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 1997 r. Nr 137, poz. 926 z późn. zm.).*

W składanych przez ZOSiP deklaracjach, wykazywano łączną powierzchnię zajmowaną przez szkoły i przedszkola z terenu Gminy. Zgodnie art. 6 ust. 10 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz.U. z 2002 r. Nr 9, poz. 84 z późn. zm.), pomimo tego, że placówki oświatowe są podatnikami korzystającymi ze zwolnienia ustawowego z podatku od nieruchomości to zobowiązane są do składania deklaracji podatkowych.

Przyczyną powyższych nieprawidłowości było nierzetelne wykonywanie obowiązków służbowych przez inspektora Referatu Finansowego zajmującego się sprawami podatkowymi oraz sporządzaniem sprawozdań z całokształtu prowadzonej działalności dotyczących skutków udzielonych przez gminę ulg, umorzeń i zwolnień oraz brak należytego nadzoru ze strony p. Małgorzaty Sapa - Skarbnika Gminy.

Wniosek nr 2

Wezwać jednostki organizacyjne gminy do złożenia deklaracji na podatek od nieruchomości za lata 2003-2004, stosownie do przepisów art. 274a ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2005 r. Nr 8, poz. 60 z późn. zm.).

Wniosek nr 3

Sporządzić korektę sprawozdań Rb-PDP z wykonania podstawowych dochodów podatkowych gminy oraz Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych za lata 2003 i 2004, mając na uwadze postanowienia § 3 i § 7 załącznika nr 2 oraz § 2 ust. 5 załącznika nr 4 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 13 marca 2001 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. z 2001 r. Nr 24, poz. 279 z późn. zm.) oraz przekazać skorygowane sprawozdania do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach.

Wniosek nr 4

Wzmocnić nadzór nad inspektorem Referatu Finansowego zajmującym się sprawami podatkowymi oraz sporządzaniem sprawozdań z całokształtu

prowadzonej działalności dotyczących skutków udzielonych przez gminę ulg, umorzeń i zwolnień, mając na uwadze art. 35a ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2003 r. Nr 15, poz. 148 z późn. zm.).

- *Wynajęcie w dniu 12 lutego 2002 r. Niepublicznemu Zakładowi Opieki Zdrowotnej na okres 20 lat, lokalu użytkowego o powierzchni 52 m² położonego przy Szkole Podstawowej w Buczkowicach, czym naruszono art. 18 ust. 2 pkt 9 lit. a ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.). Rada Gminy w Buczkowicach Uchwałą nr XXVI/214/2001 z dnia 20 czerwca 2002 r. wyraziła zgodę na oddanie w najem lokalu użytkowego o powierzchni jedynie 38 m².*

Przyczyną nieprawidłowości było podjęcie decyzji o wynajęciu dodatkowego pomieszczenia, dotychczas użytkowanego jako garaż dla powiększenia powstającego gabinetu lekarskiego.

Odpowiedzialność za powyższe ponoszą: p. Zbigniew Majcherczyk – b. Wójt Gminy Buczkowice oraz p. Zdzisław Świerczek – b. Członek Zarządu Gminy, którzy dnia 12 lutego 2002 r. podpisali umowę najmu.

- *Zaniechanie potwierdzania skasowania opłaty skarbowej na wnioskach o wydanie zezwolenia na czasowe zajęcie pasa drogowego, naruszono w ten sposób § 8 pkt 1 i 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 grudnia 2000 r. w sprawie sposobu pobierania, zapłaty i zwrotu opłaty skarbowej oraz sposobu prowadzenia rejestrów tej opłaty (Dz.U. z 2000 r. Nr 110, poz. 1176 z późn. zm.). Dotyczy to wniosków z dnia 25 sierpnia 2004 r., 3 września 2004 r., 14 października 2004 r. i 15 listopada 2004 r.*

Ponadto na powyższych wnioskach, z wyjątkiem datowanego na dzień 25 sierpnia 2004 r., brakowało daty wpływu do Urzędu oraz numeru ewidencyjnego z rejestru kancelaryjnego, czym naruszono postanowienia § 6 ust. 11 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 22 grudnia 1999 r. – Instrukcja kancelaryjna dla organów gmin i związków międzygminnych (Dz.U. z 1999 r. Nr 112, poz. 1319 z późn. zm.).

- *Ustalenie w decyzjach z 2004 r. w sprawie zezwoleń na czasowe zajęcie pasa drogowego terminu płatności opłaty z tego tytułu na 14 dni od daty otrzymania danej decyzji przez stronę. Naruszono tym samym art. 40 ust. 13 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz.U. z 2000 r. Nr 71, poz. 838 z późn. zm.), który stanowi, że termin uiszczenia opłaty z tytułu zajęcia pasa drogowego wynosi 14 dni od dnia, w którym decyzja ustalająca jej wysokość stała się ostateczna.*

Przyczyną powyższych nieprawidłowości było nierzetelne wykonywanie obowiązków służbowych przez inspektora Urzędu Gminy, który odpowiada za prowadzenie dokumentacji związanej z zezwoleniami na zajęcie pasa drogowego oraz który nie przekazał wniosków do zarejestrowania w dzienniku podawczym.

Wniosek nr 5

Wzmocnić nadzór nad inspektorem Urzędu Gminy odpowiedzialnym za prowadzenie dokumentacji związanej z zezwoleniami na zajęcie pasa drogowego, mając na uwadze przepisy ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz.U. z 2004 r. Nr 204, poz. 2086 z późn. zm.) oraz art. 35a ust. 3 ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2003 r. Nr 15, poz. 148 z późn. zm.).

- *Zaniechanie zaliczenia opłat z tytułu zajęcia pasa drogowego dróg gminnych uzyskanych w 2004 r. jako przychodów środków specjalnych, czym naruszono w ten sposób zapis art. 40 a ust. 1 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz.U. z 2000 r. Nr 71, poz. 838) oraz art. 21 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2003 r. Nr 15, poz. 148 z późn. zm.), zgodnie z którym, w obowiązującym wówczas, brzmieniu opłaty z tytułu zajęcia pasa drogowego stanowiły przychody środków specjalnych zarządów dróg lub zarządcy. Opłaty za zajęcie pasa drogowego pobierane przez Urząd Gminy w 2004 roku stanowiły bezpośrednio dochody budżetu gminy. W obecnym stanie prawnym, obowiązującym od 1 stycznia 2005 r. opłaty te mają być przekazywane do budżetów jednostek samorządu terytorialnego. Przyczyną nieprawidłowości było nierzetelne wykonywanie obowiązków służbowych przez p. Małgorzatę Sapa - Skarbnika Gminy oraz brak należytego nadzoru ze strony p. Józefa Caputy – Wójta Gminy.*

W zakresie zamówień publicznych

- *W specyfikacjach istotnych warunków zamówienia sporządzonych do postępowań przetargowych na:*
 - *„Wykonanie projektu budowlanego sieci kanalizacyjnej wraz z przyłączami domowymi na terenach nieskanalizowanych w sołectwach: Buczkowice, Rybarzowice, Godziszka”,*
 - *„Modernizację dróg – budowa chodników, poszerzenie i odwodnienie drogi w Buczkowicach, Godziszce i Kalnej”,*
 - *„Modernizację drogi powiatowej – budowa chodnika, poszerzenie i odwodnienie drogi w Rybarzowicach”,*

przeprowadzonych w 2004 i w 2005 r., do określenia przedmiotu zamówienia zaniechano użycia nazw i kodów ze Wspólnego Słownika Zamówień, czym naruszono art. 30 ust. 4 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych. (Dz.U. z 2004 r. Nr 19, poz. 177 z późn. zm.).

Dodatkowo w postępowaniu na „Wykonanie projektu budowlanego sieci kanalizacyjnej wraz z przyłączami domowymi na terenach nieskanalizowanych w sołectwach: Buczkowice, Rybarzowice, Godziszka” nieprawidłowość ta dotyczyła także ogłoszenia o przetargu.

Przyczyną nieprawidłowości było nierzetelne wykonywanie obowiązków przez Komisję Przetargową, która wykonuje czynności związane z przygotowaniem i przeprowadzeniem postępowań o udzielenie zamówienia publicznego, w tym przygotowuje ogłoszenia o przetargu oraz specyfikacje istotnych warunków zamówienia.

Odpowiedzialność za nieprawidłowość ponosi również p. Józef Caputa - Wójt Gminy Buczkowice, który zatwierdzał specyfikacje istotnych warunków zamówienia oraz treść ogłoszenia o przetargu.

- *W postępowaniu przetargowym na „Modernizację dróg – budowa chodników, poszerzenie i odwodnienie drogi w Buczkowicach, Godziszce i Kalnej” przeprowadzonym w 2005 r. do ustalenia wartości zamówienia wykorzystano kosztorys sporządzony wcześniej niż 6 miesięcy przed dniem wszczęcia postępowania o udzielenie zamówienia na roboty budowlane. Naruszono tym samym przepis art. 35 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych. (Dz.U. Nr 19, poz. 177 z późn. zm.).*

Do obliczenia wartości szacunkowej w kwocie 3.110.671,32 zł, skorzystano z dwóch kosztorysów. Pierwszy kosztorys został wykonany na podstawie umowy nr 75/02 z dnia 18 września 2002 r. i aneksu 1/02 z dnia 24 lutego 2003 r. i przekazany zamawiającemu w dniu 29 sierpnia 2003 r. Drugi kosztorys został sporządzony przez pracownika urzędu według cen za I kwartał 2005 r. Dniem wszczęcia postępowania o zamówienie była pierwsza czynność uzewnętrzniająca wolę zamawiającego, czyli dzień wywieszenia ogłoszenia w Urzędzie Gminy 1 marca 2005 r.

Odpowiedzialność za nieprawidłowość ponosi inspektor w Referacie Budownictwa, Gospodarki Komunalnej i Działalności Gospodarczej, który dokonał ostatecznego ustalenia wartości zamówienia oraz p. Józef Caputa - Wójt Gminy Buczkowice jako zamawiający.

Wniosek nr 6

Wzmocnić nadzór nad inspektorem Referatu Budownictwa, Gospodarki Komunalnej i Działalności Gospodarczej oraz członkami komisji przetargowej w zakresie przestrzegania przepisów ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz.U. Nr 19, poz. 177 z późn. zm.), mając na uwadze art. 35a ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2003 r. Nr 15, poz. 148 z późn. zm.).

W zakresie księgowości

- *Brak potwierdzenia na części dowodów księgowych dokonania kontroli pod względem formalno - rachunkowym oraz potwierdzenia dokonania zapłaty poprzez zaniechanie umieszczenia stosownych klauzul wymaganych Zarządzeniem Kierownika Urzędu Gminy Buczkowice Nr 8/2002 z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie ustalenia instrukcji obiegu i kontroli dokumentów finansowo – księgowych /dowodów księgowych/ w Urzędzie Gminy Buczkowice. Powyższe dotyczy faktur i rachunków stanowiących podstawę rozliczenia inwestycji pn.:*
 - *„Budowa kanalizacji sanitarnej wraz z przyłączami i przepompowniami dla budynków w części wsi Kalna i Godziszka” – na 16 skontrolowanych dowodów księgowych braki odnotowano w 13,*
 - *„Budowa kanalizacji sanitarnej na terenie Buczkowic w rejonie ulic: Jama i Bielska” – na 19 objętych kontrolą dowodów 12 wykazywało braki.*

Przyczyną powyższej nieprawidłowości było nierzetelne wykonywanie obowiązków służbowych przez: Skarbnika Gminy Buczkowice, który dokonuje kontroli dokumentów księgowych pod względem formalno - rachunkowym oraz inspektora Referatu Finansowego, który odpowiada za sporządzenie przelewów.

Wniosek nr 6

Wzmocnić nadzór nad Skarbnikiem Gminy oraz inspektorem w Referacie Finansowym w zakresie przestrzegania Zarządzenia Nr 8/2002 Kierownika Urzędu Gminy Buczkowice z dnia 31 grudnia 2002 roku w sprawie ustalenia instrukcji obiegu i kontroli dokumentów finansowo-księgowych /dowodów księgowych/ w Urzędzie Gminy Buczkowice, mając na uwadze art. 35a ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2003 r. Nr 15, poz. 148 z późn. zm.).

- *W ewidencji analitycznej środków trwałych prowadzonej w postaci ksiąg inwentarzowych, kocioł grzejny o wartości 27.571,12 zł, zaliczono do grupy 1 „Budynki” zamiast do grupy 3 „Kotły i maszyny parowe” podgrupy 31 „Kotły grzejne i parowe”, czym naruszono przepisy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 grudnia 1999 r. w sprawie Klasyfikacji Środków Trwałych (Dz.U. z 1999 r. Nr 112, poz. 1317 z późn. zm.).
Przyczyną było nierzetelne wykonywanie obowiązków służbowych przez inspektora Referatu Finansowego, który jest odpowiedzialny za prowadzenie ewidencji analitycznej środków trwałych.*

Wniosek nr 7

Ująć środek trwały – kocioł grzejny, w ewidencji analitycznej, zgodnie z przepisami rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 grudnia 1999 r. w sprawie Klasyfikacji Środków Trwałych (Dz.U. z 1999 r. Nr 112, poz. 1317 z późn. zm.) oraz wzmocnić nadzór nad inspektorem Referatu Finansowego, który jest odpowiedzialny za prowadzenie ewidencji analitycznej środków trwałych, mając na uwadze art. 35a ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2003 r. Nr 15, poz. 148 z późn. zm.).

W zakresie jednostek organizacyjnych

- *Zaniechanie wpisania do rejestru instytucji kultury prowadzonego w Urzędzie Gminy w Buczkowicach następujących informacji:*
 - *W Dziale drugim „Organizacja instytucji kultury” – brak imienia i nazwiska dyrektora Gminnego Ośrodka Kultury, Sportu i Rekreacji w Buczkowicach,*
 - *W Dziale czwartym „Połączenie, podział i likwidacja instytucji kultury” – nie odnotowano faktu, że 3 instytucje kultury, obecnie już nimi, w rozumieniu art. 14 ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (Dz.U. z 2001 r. Nr 13, poz. 123 z późn. zm.), nie są.*

Powyższym naruszono § 2 ust. 1 pkt 2 lit. c oraz pkt 4 lit. b rozporządzenia Ministra Kultury i Sztuki z dnia 17 lutego 1992 r. w sprawie sposobu prowadzenia rejestru instytucji kultury (Dz.U. z 1992 r. Nr 20, poz. 80).

Odpowiedzialność za powyższą nieprawidłowość ponosi Wójt Gminy Buczkowice – p. Józef Caputa, który aktualizacji rejestru instytucji kultury nie zlecił w formie pisemnej żadnemu z pracowników Urzędu Gminy oraz p. Agata Artemska – Zastępca Wójta, Sekretarz Gminy Buczkowice, jako kierująca Referatem Ogólno – Organizacyjnym Urzędu.

W trakcie trwania kontroli prowadzenie i aktualizację rejestru instytucji kultury powierzono pracownikowi Referatu ogólnno-organizacyjnego.

Wniosek nr 8

Dokonać aktualizacji Rejestru instytucji kultury prowadzonego w Urzędzie Gminy, mając na uwadze zapisy rozporządzenia Ministra Kultury i Sztuki z dnia 17 lutego 1992 r. w sprawie sposobu prowadzenia rejestru instytucji kultury (Dz.U. z 1992 r. Nr 20, poz. 80).

Powyższe nieprawidłowości świadczyć mogą o niedostatecznym przygotowaniu merytorycznym niektórych pracowników, w związku, z czym należy rozważyć możliwość zapewnienia pracownikom stałego podnoszenia kwalifikacji i wiedzy, celem skutecznego wykonywania powierzonych im obowiązków, mając na uwadze standardy kontroli finansowej w jednostkach sektora finansów publicznych, ogłoszone przez Ministra Finansów w Komunikacie nr 1 z dnia 30 stycznia 2003 r. (Dz. Urz. Min. Fin. z 2003 r. Nr 3, poz. 13). Należy ponadto wyciągnąć konsekwencje służbowe w stosunku do tych pracowników, którzy przyczynili się do powstania powyższych nieprawidłowości.

Stosownie do treści art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2001 r. Nr 55, poz. 577 z późn. zm.), sprawozdanie o sposobie realizacji wniosków pokontrolnych należy przedłożyć Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Katowicach, **w terminie 30 dni** od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.

Do wniosków pokontrolnych zawartych w niniejszym wystąpieniu przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń **w zakresie wymienionym w art. 9 ust. 4** ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych. Zastrzeżenia można wnosić do **Kolegium** tutejszej Izby, **w terminie 14 dni** od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego.